

derijen ontbreekt de menselijke aanwezigheid. Misschien omdat het schilderij door zo'n figuur iets verhalends krijgt, waardoor de aandacht wordt afgeleid van waar het Janhendrik om gaat: de ruimte en het licht. Ondanks de nadruk op licht, wordt de zon zelf nergens afgebeeld. www.janhendrikdolsma.nl

Albert Greving (Hijken, 1963)

Albert maakt voornamelijk stillevens in olieverf en tekent af en toe met zilverstift. Daarbij probeert hij aan de ene kant zo getrouw mogelijk aan het onderwerp te blijven, maar aan de andere kant wil hij ook nog ruimte wat laten voor de eigen verbeelding van de kijker. Dat leidt tot een tamelijk realistische stijl, waarin zo veel mogelijk alle overbodige, afleidende details worden wegge-

laten. Zo ontstaat een beeld dat groter is dan de voorstelling. Met uiterste precisie en in vele laagjes verf bouwt Albert zijn stillevens op. Afgewogen en met subtiele kleurverschillen wordt bijvoorbeeld een object verbeeld. Het witgrijze object wordt weergegeven tegen een witgrijze achtergrond in net even andere nuances. Aan de Academie Minerva te Groningen heeft Albert het vakmanschap geleerd, maar zoals bij de meesten van zijn collega's is dit technisch kunnen slechts een hulpmiddel om iets anders neer te zetten. Voor hem is dat de verwondering over de schoonheid van eenvoudige of banale dingen. Die verwondering legt hij vast in een sfeer van rust, intimiteit en zuiverheid. De dingen worden getoond

zoals ze zijn. De toeschouwer wordt uitgenodigd zorgvuldig te kijken en er de tijd voor te nemen. De laatste jaren schildert hij, naast meer gangbare stillevens-onderwerpen, geregeld kledingstukken -in het bijzonder doopjurkjes en damesondergoed. www.drentsschildersgenootschap.nl/leden/albertgreving.html

Henk Helmantel (Westeremden, 1945)

Henk Helmantel's contact met de beeldende kunst bestond aanvankelijk uit zwart-wit reproducties, die in bladen als "De Spiegel" stonden. Zijn eerste echte confrontatie met de oude meesters vond plaats in 1960, op vijftienjarige leeftijd in het Rijksmuseum te Amsterdam. Van 1961 tot 1965 bezocht hij de kunstacademie Minerva in Groningen. Henk Helmantel is inmiddels een van de meest bekende levende Nederlandse kunstschilders geworden. Hij voelt zich sterk verbonden met de traditie van meer dan 500 jaar West-Europese schilderkunst. Hij schildert veel stillevens en interieurs van middeleeuwse kerken en kloosters. Hij richt zich met name op de romaanse en vroeg-gotische bouwkunst, zowel in Nederland als andere gebieden in West-Europa. Zijn christelijke levensovertuiging speelt een belangrijke rol in zijn beleving van schepping en cultuur. Inspiratie vindt hij met name in eenvoudige gebruiksvoorwerpen uit diverse culturen, maar ook groente en fruit zijn te vinden in zijn stillevens. De voorwerpen

zijn zo neergezet dat er een evenwichtige compositie van vormen en kleuren ontstaat, terwijl helder licht van rechts valt. Henk maakt eerst een schets op paneel. Dat wordt vlot en dun ingeschilderd. In de tweede fase wordt meer verf gebruikt die kleur, licht en schaduw meer verband en betekenis geven. Daarna volgt waar nodig een laag glacis voor de verdieping van kleur en sfeer. Soms is hier en daar nog een vierde behandeling nodig ter optimalisering van het juiste effect. www.helmantel.nl

Noord-Nederlands
realisme

Piet Sebens
Rob Möhlmann
Rein Pol
Gerrit de Vries
Dina Belga
Albert Greving
Janhendrik Dolsma
Henk Helmantel
Daniel Douglas
Jaap Roose

marterhaar fijnschilders

kunsthuis
secretarie

25 maart t/m 2 juli 2017

tekst: Mieke de Wit grafisch ontwerp: Hilbert Heitmeijer print: Repro Gemeente Meppel

**kunsthuis
secretarie**

openingstijden
dinsdag t/m zondag:
13.00 - 17.00 uur
donderdag:
10.00 - 17.00 uur

Hoofdstraat 22 Meppel
postadres: Grote Akkerstraat 10 7941 BB Meppel
telefoon 0522 850 644
e-mail info@kunsthuissecretarie.nl
www.kunsthuissecretarie.nl

Werken van de zeventiende-eeuwse schilders zoals Gerrit Dou en Gabriël Metsu, zijn momenteel te bewonderen in het Louvre. Hier wordt de collectie van Amerikaanse verzamelaar Thomas Kaplan voor het eerst aan het publiek getoond. Deze kunstenaars, bekend als de Leidse Fijnschilders, ontleen de geografische aanduiding aan de in Leiden werkende Gerrit Dou. Dou was degene die het zo natuurgetrouw mogelijk realistisch schilderen tot in de puntjes het haarfijnst beheerste. Terwijl tijdgenoten Rembrandt van Rijn en Frans Hals met de grote kwast metersgrote werken maakten, leverden de fijnschilders veel kleinere werkjes af. →

Gerrit de Vries (Noordbergum, 1946)

Gerrit noemt zijn werk ook wel fantasie realisme. De architectuur op zijn schilderijen fungeert als stilleven, dat vaak wordt aangevuld met een ongerijmd of fantasie element. Dit prikkelt de nieuwsgierigheid. Soms is het een helemaal bedacht schilderij. Het werk gaat eigenlijk ook over vergankelijkheid, maar misschien nog meer over het begrip tijd. Hoe de tijd zijn sporen op de omgeving nalaat en het patine van de tijd zich vastzet op onze omgeving. www.gerritdevries.com

Rob Møhlmann (Hillegom, 1956)

Deze uiterst realistische schilder heeft het 'stoffige stilleven' nieuw leven ingeblazen en daarmee ook anderen geïnspireerd. Bekend is zijn Canto-serie, een serie van maar liefst 124 schilderijen over één conservenblikje van het merk Canto, waaraan hij gedurende 11 jaar werkte (1982-1993). Daarnaast zijn de zgn. 'bovenafjes' opvallend: stillevens loodrecht van boven waargenomen. Ook heeft Rob vele boeken over kunst geschreven, waaronder De Realistenreeks en vele themaboeken. Zijn voorliefde voor realistische kunst leidde tot de oprichting van het museum

Ze blonken uit in stofuitdrukking en maakten met trompe l'oeil details het realisme nog nadrukkelijker. Er werd en wordt gewerkt met olieverf en bij voorkeur met penselen van marterhaar. Veelvoorkomende voorstellingen zijn genrestukken en stillevens. Hiermee sluiten ze wat thema's betreft aan bij de hedendaagse realisten, in tegenstelling tot de Vlaamse primitieven zoals Jan van Eyck, die in de vijftiende eeuw voornamelijk portretten en religieuze afbeeldingen maakte. Een ander groot verschil is dat er tussen de zeventiende-eeuwse en de huidige realisten een periode van onder andere expressionistische en abstracte kunst ontstaan is. Heden ten dage bestaan deze zeer uiteenlopende stromingen naast elkaar. De meeste exposanten hebben werken in collecties van particulieren en overheidsinstanties en hebben deelgenomen aan exposities tot ver over onze landsgrenzen. Nog meer realistisch werk is momenteel te zien in de parallel lopende exposities in het Drents Museum te Assen en de Kunsthal te Rotterdam.

Møhlmann in Appingedam. Met de vele thematentoonstellingen, maar vooral ook met de jaarlijks terugkerende Onafhankelijke Realisten Tentoonstelling heeft het museum mede het realisme weer terug op de kaart gezet. www.museummohlmann.nl

Daniel Douglas (Dedemsvaart, 1984)

Daniel schildert in de traditie van de zeventiende-eeuwse Hollandse meesters, maar door zijn fascinatie voor het licht van de moderne technologie maakt hij een combinatie tussen het verleden en het heden. Daniel noemt deze serie "Nieuw Licht".

Het is een hele zoektocht en studie naar de kleur van het licht, en de manier waarop het licht van de omgeving hier weer invloed op heeft. Maar ook de manier hoe mensen met deze technologie om gaan. Soms lijkt het door de manier waarop mensen hun telefoon vast houden net alsof ze bidden. Dit inspireerde hem om de serie nieuw licht iconen te maken. Douglas is ook bekend om zijn schilderemonstraties in galleries, op vernissages en in televisieprogramma's. Zelf noemt hij dit *classical action painting*. Zo trad hij op in het VPRO-televisieprogramma *Villa live* en was hij te zien in het programma *Sterren op het doek* van omroep MAX. Daniel Douglas studeerde een jaar aan "The Florence Academie of art" in Florence. www.danieldouglas.nl

Jaap Roose (Noordhorn, 1960)

Jaap schildert sinds 1983 met olieverf. Voor het grootste deel a la prima (nat-in-nat) geschilderd met een levendig realisme. Een herkenbare verftoets en alle aandacht voor lichtval, kleurnuances, ruimtelijke werking, stofuitdrukking en detail. Hij schildert

de olieverf het liefst direct in één laag afgewerkt, met zo weinig mogelijk correcties of toevoegingen als de verf eenmaal droog is. Zeker bij groter werk is dat een vrijwel onmogelijke opgave. Naast af en toe een portret of landschap maakt hij vooral stillevens. Onderwerp is doorgaans een eenvoudige combinatie van organische elementen, b.v. fruit of een tak, met obligate gebruiksvoorwerpen, zoals een kom, een pot, een stuk laken. Af en toe speelt een muziekinstrument de hoofdrol. Samen vormen ze een natuurlijke eenheid, soms achteraf per toeval met een symbolische lading. Vaak terugkerend is het witte laken, verkreukeld of half omgevouwen, als belangrijk licht element. Tussen 1987 en 1992 studeerde Jaap viool aan het Groningse Conservatorium. Sinds 1998 woont hij in Meppel. www.jaaproose.com

Rein Pol (Groningen, 1949)

Van 1971 tot 1976 studeerde Rein schilderen en grafiek aan 'Minerva', de Groninger Kunstacademie. Hij kreeg daar les van o.a. Diederik Kraaypoel, Wout Muller, Matthijs Röling, Ger Siks en Wim van Veen. Twee jaar na zijn afstuderen kreeg hij een aanstelling als docent vormstudie en schilderen aan die zelfde opleiding. Bijna 15 jaar heeft Pol les gegeven aan Academie Minerva. Ook was hij betrokken bij de oprichting van een nieuwe kunstopleiding, de Klassieke Academie voor Schilderkunst, te Groningen. Vanaf 1976 is Rein beroepsmatig werkzaam als kunstschilder.

Hij heeft steeds een scherp oog voor de zeggingskracht van het schijnbaar onbeduidende detail. Elk thema dat Rein schildert wordt verbeeld in een heldere, harmonische compositie met grote aandacht voor lichtval, stofuitdrukking, ruimte- en kleurwerking. De schilderijen zijn niet bedoeld als exacte kopie van de werkelijkheid om ons heen, maar als verbeelding van de eigen werkelijkheid variërend van het dagelijkse tot het absurde. Of het absurde van het dagelijkse. www.reinpol.nl

Piet Sebens (Groningen 1961)

'Romans worden niet gemaakt als kinderen, maar als piramides: volgens een zorgvuldig uitgedacht ontwerp worden blokken op elkaar gestapeld.' (Gustave Flaubert). Wanneer het woord 'romans' wordt vervangen door 'schilderijen' is deze uitspraak ook van

Dina Belga (Roderwolde, 1956)

Aan academie voor Beelden- de Kunsten "Minerva", te Groningen volgde zij van 1976 tot 1981 de opleiding vrije afdeling, tekenen, schilderen en grafiek. Docenten waren M. Tissing, W. Voet, F. Haanstra, B. van Voorn, M. Röling, D. Kraaypoel. Van 1981 tot 1984 de 1e graads opleiding tekenen en kunstgeschiedenis, ABK "Minerva", Groningen. De opbouw van een vrije beroepspraktijk, het maken van vrij werk, dit exposeren en verkopen, is de kern van Dina's werkzaamheden. Haar onderwerpen zijn plant, dier en kleur. Zij werkt ook regelmatig in opdracht voor bedrijven en particulieren. Direct na de academie heeft zij, naast het vrij kunstenaarschap, gewerkt als freelance dessinontwerper voor cadeaupapier en textiel. Hiervoor heeft zij abstracte-, plant- en diermotieven ontworpen. Ook gaf zij gedurende ongeveer 13 jaar parttime les aan 5 middelbare scholen in het vak tekenen. www.dinabelga.nl

Janhendrik Dolsma (Groningen, 1950)

Tijdens zijn studie aan academie Minerva raakte Janhendrik geïnteresseerd in de Hollandse landschapsschilderkunst van zowel de gouden eeuw, de romantiek als de Haagse school. Zolang hij zich kan herinneren is hij gefascineerd geweest door de zee. De wijde zee heeft op hem een diepe indruk gemaakt, bij de eerste kennismaking in zijn jeugd. Dat gevoel is eigenlijk altijd gebleven. In het waddengebied tekent, schildert en fotografeert hij. Uit deze indrukken ontstaan tijdens de winter de schilderijen. In zijn schil-

